

զրոյին, եթէ անմիջական արձանագրութիւններ ալ չըլլան:

Եթէ աւելի խոր քննենք, Վալերիի այդ faux-ին մէջ զերիւրապաշտները ուղեցին տեսնել իրականութեան անհամապատասխանում մը, և հետեւաբար ժխտում մը յաւիտենական ու անփոփոխելի տուեալներու, որոնք մարդկային կեանքին մէջ իրենց անհրաժեշտ դերը ունին: Surréal-

lisme-ի տխուր հետեւանք մ'է նաեւ existentialisme (զոյութենապաշտութիւն), որ նիւթապաշտութեան ուրիշ մէկ նորաձեւ բացատրութիւնն է, և որ կ'երթայ վերջանալ միեւնոյն սկզբունքին, այսինքն՝ ձերբազատութեան ամէն օրէնքէ, կապանքէ ընկերային, կրօնական ու գրական մարդերու մէջ:

(Վերջ)

Հ. ՄԵՍՐՈՊ ՃԱՆԱՇԵԱՆ

ԱՆԴԱՐՁ ՄԵԿՆՈՒՄ

Երբ դուն աչքերդ փակես այս աշխարհի լոյսերուն,
Ուտիւ մը նոր՝ արեւ մը նոր և անմուտ
Հարթէ բեզի լոյս ուղի մ'աստղածորան և անհուն
Հորիզոնէն՝ ուրկէ անդին հըրանիւթ
Վարդի մը պէս կը ծաղկի համապարփակ ապագան
Ոսկի դռները բանալով Յուերժին՝
Ոգի, առ թոխքդ երկնամուգ, անհունութեան մտիւր ուկեանն,
Որ համակ Սէր է և Լոյս, Լոյս մշտածին:

Մինչդեռ թափօլն ողբերգակ՝ ըզբեզ առած կը տանի,
Անգէտ՝ թէ լոյսը չի թաղուիր մարդերէն
Ընդերքին տակ հողերուն, կամ փառաւոր դամբանի.
(Անոր վայրն է սիրողին սիրան հոգեղէն,
Կամ ծոցն հսկայ անհունին, անսպարրուակ և անեղ).
Ոգի, դու ինքդ լոյս՝ որ թողած անարտում
Նիւթն ապստամբ, կ'ամփոփուիս արդ թափդ վերայ փառահեղ,
Ուրտեղ չըկայ կըբի մըրիկն ապառում՝

Երգէ լոյսի երգն անճառ, մշտագարուն և պայծառ
Դաշտերուն վրայ վարդափրթիթ աստղերուն.
Հոս կեանքն ըզբեզ ըսպառեց, բեզ նիւթն ըրաւ ցաւազար,
Քեզ ամէն օր զաւարումներ մեղքերուն
Հարուածեցին՝ բախելով սրտիդ դռնակն հոգեղէն.
Օ՛ ինչ ահեղ կոփահարում կողերու՝
Ուրկէ արին ջերմաջերմ կը ջրվէժէր ուղիսօրէն
Եւ կեանքդ ամէն օր կը ցամքէր զերդ առու:

Մարդն ինչ է, օ՛ղ թանձրացեալ և կամ փոշի գեղազարդ
Որ կը փայլի ու կ'անհետի յեղակարծ,
Անարշալոյս փրլուզում, գեղեցկութիւն ղիազարդ,
Մոմ դիւրահալ, լաւահառաչ և առկայծ:
Ուր աչքերուդ փայլն և սէր այտերուդ բոցը կարմիր,
Նաշխուն պատկեր հրրակայլակ խանդերուդ.
Մարմինը՝ զոր կը թողուս՝ անխօս էակ, ս'հ, գիտցիր,
Պերճ դիւթանքիդ զորշ նեխանքն է մոխրակոյտ:

Կը յիշե՞ս ինչպէս հեքոտ կը վազէիր Երազին
Ոսկեթրթուռ հետքերէն՝ կեանք հայցելով,
Ու կ'անցնէիր սրգապանձ՝ սահմաններէն անառիկ
Երանութեան, որ կը խուսէր միշտ ահով:
Հիմա որ սիրտդ, — իզձերուդ ճերմակ սափորը բիրեղ, —
Փշրւած է յաւիտենին զրան առջեւ՝
Ճշմարտութիւնն ունիս դուն, ափերուդ մէջ սրտիդ տեղ,
Վախճան սիրոյ և փառքերու անարեւ:

ԱՐՄԱՒԻՐԵԱՆ

ՄԱՅՐԻԿ

Երկար ատեն ինչի այնպէս թըւեցաւ
Որ դուն չէիր մեռած, մայրիկ. ևս նորէն
Գիշերն ընդոտ կ'արթննայի, և անձկաւ
Կը լրտէի հազըդ պատին ետեւէն:
Հառաչանքներդ կը պահէին զիս արթուն.
Եւ կու գայի մինչեւ սենեակդ՝ ուր յանկարծ
Կը սթափէի. ըզգալով խորն իմ հոգւոյն
Կսկիծն անչէջ՝ կըրակի պէս հողմարծարծ:
Օրուան մէջ ալ, երբ տուն դարձած կ'ըլլայի,
Սրտէս գաղտնի կ'ելլէր հարցումն առօրեայ.
«Ո՛ւր է մայրիկս»:

Աւագ. աշխարհն ամայի
Սոսկ դառնութեամբ լեցուն անդունդ մ'է հիմա՝
Ուր ևս կ'իյնամ հետըհեռէ խորապէս,
Երբ սիրական քու տեսիլքովդ երկնային
Ամէն ժամ քիչ մը կ'անհետիս նայուածքէս...
Ա՛հ, քու թեւերդ լայնօրէն բացուէին
Ու մահուան մէջն ալ զրկէիր քու տըղադ՝
Որ ալեհեր՝ մանուկ մըն է որբացեալ.